

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 10Tos/22/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8118010683
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 08. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Vladimír Monok
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2018:8118010683.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Vladimíra Monoka a sudcov JUDr. Evy Rešatkovej a JUDr. Rastislava Vargu PhD., LL.M., MBA, na neverejnom zasadnutí konanom dňa 14.8.2018, v trestnej veci odsúdeného Y. A. o sťažnosti okresného prokurátora proti uzneseniu Okresného súdu Prešov sp. zn. 3Pp/15/2018 zo dňa 14.6.2018 takto

rozhodol:

Podľa § 194 ods. 1 písm. a) Tr. poriadku **z r u š u j e** napadnuté uznesenie.

Podľa § 66 ods. 1 písm. b) Tr. zákona žiadosť ods. Y. A. o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody **z a m i e t a**.

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením okresný súd podľa § 415 ods. 1 Tr. poriadku a § 66 ods. 1 písm. b) Tr. zákona ods. Y. A. podmiennečne prepustil z výkonu trestu odňatia slobody uloženého mu rozsudkom Okresného súdu Spišská Nová Ves sp. zn. 3T/54/2015 zo dňa 17.6.2015 v trvaní 4 rokov a 10 mesiacov. Súčasne podľa § 68 ods. 1 Tr. zákona určil skúšobnú dobu v trvaní 7 rokov.

Proti tomuto uzneseniu podal prokurátor ihneď po jeho vyhlásení a poučení o opravnom prostriedku, do zápisnice o verejnom zasadnutí sťažnosť, ktorú následne aj bližšie písomne odôvodnil. Uviedol, že s rozhodnutím súdu a jeho závermi nesúhlasí, pretože podľa jeho názoru je podmiennečné prepustenie odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody nesprávne a predčasné. Zdôraznil, že podmiennečne prepustiť z výkonu trestu odňatia slobody možno odsúdeného, len ak okrem plnenia si svojich povinností vo výkone trestu odňatia slobody (čo považuje za úplnú samozrejmosť a nemôže byť brané ako výnimočná okolnosť v prospech odsúdeného, pričom jeho motiváciou môže byť práve snaha polepšiť si hodnotenie pre účely rozhodovania o žiadosti o podmiennečné prepustenie) a svojim správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život. Tieto skutočnosti súd pri rozhodovaní podľa jeho názoru dostatočne nezohľadnil. Poukázal na tú skutočnosť, že Y. A. má v odpise registra trestov spolu 7 záznamov, vždy išlo o odsúdenie pre majetkový úmyselný trestný čin, pričom závažnosť jeho konania gradovala, od krádeží sa dostal až k lúpeži, pre ktorú je teraz vo výkone trestu. Treba zohľadniť aj tú skutočnosť, že odsúdený bol už v minulosti z výkonu trestu odňatia podmiennečne prepustený v r. 2011, no napriek tomu opätovne spáchal úmyselnú trestnú činnosť. Preto je podľa neho nepochybné, že predchádzajúce odsúdenia a najmä podmiennečné prepustenie z výkonu trestu, nemali na odsúdeného žiaden vplyv v smere jeho prevýchovy, napriek nim sa opätovne dopustil úmyselnej, ešte závažnej trestnej činnosti. V hodnotení odsúdeného ÚVV a ÚVTOS poukázal na opakované nedostatky, ktoré sa vyskytli v správaní odsúdeného a to nielen počas väzby, ale aj počas jeho umiestnenia v otvorenom oddelení, čím zneužil dobrodenia preukázané mu premiestnením z miesta riadneho výkonu trestu. ÚVV uviedlo, že u odsúdeného je stredné riziko zlyhania. Je toho názoru, že podmienky na podmiennečné prepustenie odsúdeného nie sú dané a že od odsúdeného nemožno očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, keď ani opakované pôsobenie hrozbou

uloženia nepodmienečného trestu odňatia slobody, ani podmienečné prepustenie z výkonu trestu ho neodradilo od spáchania ďalšej, postupne závažnejšej úmyselnej trestnej činnosti. Preto je presvedčený, že od odsúdeného nemožno očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, ako to predpokladá § 66 ods. 1 Tr. zákona. Inštitút podmienečného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody je inštitútom, ktorý by nemal byť aplikovaný automaticky u každého odsúdeného, ale skutočne len v prípadoch bezvýhradného splnenia všetkých zákonom predpísaných podmienok. Keďže je toho názoru, že ods. Y. A. tieto podmienky v predpísanom rozsahu nespĺnil a že jeho podmienečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody nie je v súlade so zákonom, tak navrhol, aby Krajský súd v Prešove napadnuté uznesenie zrušil a žiadosť odsúdeného o podmienečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody zamietol.

Na základe podanej sťažnosti preskúmal krajský súd v zmysle ust. § 192 ods. 1 Tr. poriadku správnosť výroku napadnutého uznesenia, proti ktorému sťažovateľ podal sťažnosť, ako aj konanie tomuto výroku napadnutého uznesenia predchádzajúce a dospel k záveru, že sťažnosť prokurátora je dôvodná.

Prvostupňový súd svoje rozhodnutie o podmienečnom prepustení odsúdeného odôvodnil v podstate tým, že odsúdený vykonal zákonom stanovenú dobu výkonu trestu, a súčasne plnením povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a možno od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život. Tento záver vyvodil predovšetkým z toho, že odsúdenému počas výkonu trestu boli udelené 4 disciplinárne odmeny a nebol uložený žiadny disciplinárny trest, že bol kladne hodnotený pri plnení pracovných úloh na nestrážených pracoviskách, že dôveru nesklamal ani pri troch vychádzkach mimo ústav a že bol preradený do ústavu s minimálnym stupňom stráženia. Keďže je priaznivé aj sociálne zázemie odsúdeného vytvárané jeho družkou a ich deťmi, možno podľa súdu očakávať, že odsúdený v budúcnosti povedie riadny život.

S uvedeným záverom napadnutého uznesenia sa však sťažnostný súd nestotožnil.

Z obsahu spisového materiálu, ako aj zo samotného napadnutého uznesenia vyplýva, že ods. Y. A. vykonáva trest odňatia slobody, ktorý mu bol vo výmere 4 rokov a 10 mesiacov uložený rozsudkom Okresného súdu Spišská Nová Ves sp. zn. 3T/54/2015 zo dňa 17.6.2015 za zločin lúpeže podľa § 188 ods. 1, ods. 2 písm. c) Tr. zákona. Pre výkon tohto trestu bol zaradený do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia.

Uznesením Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 4Nt/79/2016 zo dňa 25.10.2016 bol odsúdený Y. A. z ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia preradený do ústavu s minimálnym stupňom stráženia.

Po započítaní výkonu väzby odsúdený vykonáva trest odňatia slobody od 5.12.2014. Dve tretiny trestu teda vykonal 25.2.2018.

Správne teda prvostupňový súd zistil, že pre podmienečné prepustenie odsúdeného je splnená formálna podmienka stanovená zákonom, spočívajúca vo výkone dvoch tretín uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody. Toto však nie je možné konštatovať aj o splnení materiálnych podmienok podmienečného prepustenia.

Z ust. § 66 ods. 1 písm. b) Tr. zákona, ktoré upravuje podmienky podmienečného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody totiž vyplýva, že osoba odsúdená za zločin môže byť súdom podmienečne prepustená na slobodu po výkone dvoch tretín uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody, ak odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život.

Pokiaľ teda ide o materiálne podmienky, prvou je, že odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a správaním preukázal polepšenie, a druhou je, že sa môže od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život.

Prvá materiálna podmienka sa viaže na správanie odsúdeného vo výkone trestu odňatia slobody a jej plnenie preukazuje príslušný ústav na výkon trestu v hodnotení odsúdeného (§ 62 zák. č. 475/2005 Z. z. o výkone trestu odňatia slobody). S ohľadom na povahu a účel tohto právneho inštitútu je

odôvodneným úsudok, že o takomto polepšení môže okrem iného svedčiť, ak odsúdený riadne a zodpovedne plní povinnosti, ktoré vo výkone trestu pre neho vyplývajú z právnych predpisov, ak dodržiava ústavný poriadok a stanovený režim, plní pokyny príslušníkov Zboru väzenskej a justičnej stráže, dodržiava zásady slušného správania, iniciatívne spolupracuje a plní program zaobchádzania, dodržiava povinnosti a zákazy obsiahnuté v zákone o výkone trestu odňatia slobody a vo vyhláske, ktorou sa vydáva Poriadok výkonu trestu a pod.

Plnenie druhej materiálnej podmienky súd objasňuje a skúma komplexnejšie. Posudzuje všetky okolnosti súvisiace s osobou odsúdeného, jeho osobné a charakterové vlastnosti, celkový postoj k spoločenským normám, prostredie, v ktorom žil, celý doterajší život, povahu a charakter trestnej činnosti, pre ktorú je vo výkone trestu s cieľom, či všetky tieto skutočnosti umožňujú prijať prognózu, že v prípade prepustenia na slobodu povedie riadny život, t. j. život v súlade s právnymi, morálnymi a etickými normami spoločnosti.

Vychádzajúc z obsahu vykonaných dôkazov musí sťažnostný súd, na rozdiel od záverov prvostupňového súdu, konštatovať, že u odsúdeného Y. A. nie je splnená materiálna podmienka, podľa ktorej sa môže od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, pričom pochybnosti vyvoláva aj splnenie podmienky preukázania polepšenia sa vo výkone trestu.

Poukázať je potrebné predovšetkým na odpis registra trestov, na spis Okresného súdu Spišská Nová Ves sp. zn. 3T/54/2015, ale aj na hodnotenie Ústavu na výkon väzby a Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Prešov, kde odsúdený trest odňatia slobody vykonáva.

Z hodnotenia odsúdeného z ÚVV a ÚVTOS Prešov vyplýva, že aj keď jeho správanie, vystupovanie a celkové dodržiavanie interných predpisov je hodnotené ako dobré a na požadovanej úrovni, že okrem jedného prípadu bol na pracoviskách hodnotený kladne a že nebol disciplinárne potrestaný, ale štyrikrát disciplinárne odmenený a trikrát mu bola povolená vychádzka mimo ústavu, tak už počas výkonu väzby boli u neho zaznamenané dva negatívne poznatky týkajúce sa nedodržiavania časového rozvrhu dňa a neslušného správania. Následne počas výkonu trestu sú u odsúdeného evidované menšie nedostatky v oblasti dodržiavania poriadku a správania sa, pričom po umiestnení do otvoreného oddelenia 13.7.2017 boli evidované dva nedostatky týkajúce sa spania po budičku.

Uvedené skutočnosti odôvodňujú domnievať sa, že u odsúdeného nejde o skutočné zmeny v jeho osobnosti v smere jeho polepšenia, ale že ide len o prispôbenie sa odsúdeného na prostredie väznice a o účelovú úpravu jeho správania pre dosiahnutie lepšieho hodnotenia pri rozhodovaní o podmienčnom prepustení.

Pokiaľ ide o splnenie ďalšej materiálnej podmienky, teda aby sa od odsúdeného mohlo očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, je v prvom rade potrebné poukázať na to, že jeho resocializačná prognóza je menej priaznivá a riziko sociálneho zlyhania stredné.

Výrazne negatívne skutočnosti týkajúce sa osoby odsúdeného a jeho doterajšieho života vyplývajú z odpisu registra trestov, v ktorom má 7 záznamov, pričom už v minulosti bolo na neho pôsobené aj výkonom trestu odňatia slobody.

Preventívny účinok u ods. Y. A. nemali podmienčné odsúdenia, ale ani podmienčné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody uložené mu trestným rozkazom Okresného súdu Spišská Nová Ves sp. zn. 5T/43/2009 zo dňa 30.3.2009. K prevýchove odsúdeného zjavne nevedol ani výkon trestov odňatia slobody, pretože po prepustení 21.1.2011 sa opäť dopustil prečinu zatajenia veci podľa § 236 ods. 1 Tr. zákona a zločinu lúpeže podľa § 188 ods. 1, ods. 2 písm. c) Tr. zákona, za ktoré bol odsúdený rozhodnutiami Okresného súdu Spišská Nová Ves sp. zn. 3T/163/2013 zo dňa 27.8.2013 a sp. zn. 3T/54/2015 zo dňa 17.6.2015. Nič na tom nezmenilo ani zázemie vytvárané družkou odsúdeného a ich deťmi, na ktoré poukazuje prvostupňový súd.

Z týchto skutočností je zrejmé, že od Y. A. nie je možné očakávať, aby v budúcnosti viedol riadny život.

Vzhľadom na uvedené musí sťažnostný súd konštatovať, že záver prvostupňového súdu v tom smere, že odsúdený spĺňa zákonom požadované podmienky pre podmienčné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, nie je správny.

Krajský súd preto na podklade sťažnosti prokurátora napadnuté uznesenie zrušil a žiadosť odsúdeného o podmieňané prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody zamietol.
jednohlasne

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.